

Zdzisław Kowalski

DYREKTOR BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ UMCS 1976—1981

Dnia 31 grudnia 1981 roku odszedł z Biblioteki Głównej UMCS starszy kustosz dyplomowany dr Zdzisław Kowalski.

Dr Z. Kowalski urodził się w Janówku niedaleko Lublina w rodzinie chłopskiej. Gimnazjum i liceum ukończył w Lublinie, po czym przeniósł się do Poznania, gdzie odbył studia uniwersyteckie w zakresie ekonomii i socjologii, pracując równocześnie zarobkowo.

Na podstawie rozprawy „Szkolnictwo średnie w mieście Lublinie 1905—1915” uzyskał w 1969 r., na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, stopień doktora nauk humanistycznych.

Pracę w szkolnictwie wyższym w Lublinie, do którego po studiach powrócił, rozpoczął już w 1952 r., kierując do 1955 r. działalnością Zarządu Ośrodków Akademickich, a następnie, w latach 1955—1976 — działalnością Zarządu Inwestycji Szkół Wyższych. Był współautorem i realizatorem założeń techniczno-ekonomicznych m. in. oddanego do użytku w roku 1968 — gmachu Biblioteki Głównej UMCS.

W 1976 r. dr Z. Kowalski został mianowany dyrektorem Biblioteki Głównej UMCS i otrzymał równocześnie stanowisko starszego kustosa dyplomowanego.

Kierując blisko sześć lat działalnością sieci bibliotek Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej przyczynił się do jej umocnienia i rozwoju oraz do podniesienia rangi Biblioteki jako jednostki działalności podstawowej, współuczestniczącej w procesie naukowym i dydaktycznym Uczelni.

Doświadczony i energiczny organizator, specjalną troską otaczał sprawy udostępniania zbiorów, usprawnień organizacyjnych sieci bibliotek zakładowych i ożywienia działalności dydaktycznej, naukowej i wydawniczej Biblioteki.

Funkcję dyrektora dr Kowalski łączył z działalnością dydaktyczną, naukową i publikacyjną. Prowadził wykłady z historii oświaty i szkolnictwa na Wydziale Pedagogiki UMCS, kontynuował badania nad dziejami szkolnictwa w XIX i XX wieku, przewodniczył kolegiom redakcyjnym wydawnictw UMCS o charakterze informacyjnym.

Członek PZPR i wielu organizacji społecznych i towarzystw naukowych, brał czynny udział w życiu szkół wyższych Lublina oraz życiu społecznym regionu i miasta. Otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, a wśród nich: Złoty Krzyż Zasługi (1959), Medal Komitetu Frontu Jedności Narodu (1963), dwukrotnie złotą odznakę UMCS (1964, 1969), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1969), medal „Nauka w Służbie Ludu” (1969), medal „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego” (1976), medal „Zasłużony dla Politechniki Lubelskiej” (1979), Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1979), nagrodę naukową III stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, medal 40-lecia PRL (1984).

Zainteresowania naukowe i zawodowe dra Zdzisława Kowalskiego odzwierciedla jego dorobek publikacyjny, na który składa się 78 pozycji: opracowań monograficznych, traktatów, biografii, recenzji i rozpraw o charakterze popularnonaukowym.

Jadwiga Olezak